

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU CHEMICZNEGO / IDENTYFIKACJA PRODUCENTA

Nazwa handlowa:	Tynk maszynowy lekki cementowo-wapienny na zewnątrz
Zastosowanie:	Zaprawa tynkarska cementowo-wapienna lekka, do nakładania ręcznego i mechanicznego, do stosowania wewnątrz i na zewnątrz
Identyfikacja dystrybutora:	<p>Dolina Nidy Sp. z o.o. Leszcze 15, 28-400 Pińczów telefon: (041) 35 78 125 fax: (41) 35 78 124 www.dolina-nidy.com.pl</p> <p>Firmy produkujące na zlecenie Doliny Nidy Sp. z o.o.:</p> <p>ATLAS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ul. Św. Teresy 105, 91-222 Łódź telefon: (042) 631 89 45 fax: (042) 631 89 46</p> <p>Wytwórnia Klejów i Zapraw Budowlanych Spółka Akcyjna ul. Szczawińska 52 A, 95-100 Zgierz telefon: (042) 714 07 70 fax: (042) 714 07 76</p> <p>Osoba odpowiedzialna za karty charakterystyki: msds@atlas.com.pl</p>
Telefon alarmowy:	0 800 168 083 - telefon wspólny dla Atlas Sp. z o.o. i WKiZB SA (czynny od poniedziałku do piątku między 8:00-16:00 w pozostałych godzinach informacje odbiera automat) 0 801 101 507 – infolinia Dolina Nidy

2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Klasyfikacja preparatu: (patrz pkt.15 i 16)	Klasyfikacja: Xi - drażniący	Oznaczenia: R41, R43
Skutki i objawy szkodliwego działania:		
• na zdrowie człowieka	Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą	
• na środowisko	–	
Inne zagrożenia:	• Ze względu na swoją postać – pył, preparat może mechanicznie podrażniać oczy i układ oddechowy	

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Skład:	Mieszanina białego cementu portlandzkiego, piasku kwarcowego, metylocelulozy, żywic proszkowych i pigmentów nieorganicznych.				
Niebezpieczne składniki:	nazwa nr. rejestracji	nr.	zawartość [%]	klasyfikacja	oznaczenia (patrz pkt.16)
	cement hutniczy	CAS: 65997-15-1 WE: 266-043-4	≤ 10%	Xi	R37/38, R41, R43
	wodorotlenek wapnia (wapno hydratyzowane)	CAS: 1305-62-0 WE: 215-137-3	≤ 5%	Xi	R37/38, R41
Substancje stwarzające zagrożenie:	Pyły węgla wapnia <2% (nr CAS: 471-34-1, nr WE: 207-439-9)				
Inne informacje:	• Do klasyfikacji preparatu przyjęto rzeczywistą zawartość składników niebezpiecznych.				

4. PIERWSZA POMOC

Wskazówki ogólne:	Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala,
-------------------	---

	pokazać opakowanie lub etykietę.
Po wdychaniu:	Osobę poszkodowaną wyprowadzić na świeże powietrze i obserwować, w razie konieczności wezwać lekarza.
Po kontakcie ze skórą:	Zdjąć zanieczyszczoną odzież i spłukać skórę dokładnie wodą.
Po kontakcie z oczami:	Natychmiast opłukać dużą ilością wody przez minimum 15 min, podczas płukania trzymać oczy szeroko otwarte. Wyjąć soczewki kontaktowe. Konieczna konsultacja okulistyczna.
Po połknięciu:	Osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej nie podawać nic do picia; jeśli osoba jest przytomna, przepłukać usta wodą. Niezwłocznie skonsultować się z lekarzem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Palność:	Preparat nie jest palny.
• odpowiednie środki gaśnicze	Pożar w otoczeniu gasić środkami odpowiednimi dla przyczyny pożaru.
• środki gaśnicze, których nie wolno używać	Brak specjalnych przeciwwskazań.
• szczególne zagrożenia	Nie istnieje żadne szczególne zagrożenie związane z właściwościami samego preparatu, produktów spalania, lub powstających gazów.
• środki ochrony indywidualnej dla gaszących pożar	Dostosowane do przyczyny pożaru

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności:	Unikać wdychania pyłu, kontaktu ze skórą i oczami.
Środki ostrożności z zakresie ochrony środowiska:	Unikać wprowadzenia preparatu do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.
Metody oczyszczania:	Odkurzać powierzchnie, lub zamieść nie wzbijając pyłów. Duże ilości odpadów usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwardniały pod wpływem wilgoci produkt można traktować jak gruz budowlany.
Nigdy nie stosować lub unikać	–

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem:	Podczas przenoszenia unikać wzbijania pyłu.
Magazynowanie:	Przechowywać w zamkniętych oryginalnych opakowaniach w suchych pomieszczeniach, najlepiej na paletach. Chronić przed wilgocią – produkt ulega nieodwracalnemu stwardnieniu pod wpływem wilgoci.
Specyficzne zastosowania:	–

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Kontrola narażenia	Zapewnić właściwą wentylację pomieszczenia podczas pracy z preparatem, oraz środki ochrony indywidualnej.
• NDS i NDSch	pyły cementu portlandzkiego i hutniczego: - pył całkowity NDS – 6 mg/m ³ - pył respirabilny NDS – 2 mg/m ³ wodorotlenek wapnia: NDS – 2 mg/m ³ pyły węgla wapnia (pył całkowity zawierający wolna krzemionkę krystaliczną poniżej 2%): NDS – 10 mg/m ³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2002 nr.217 poz.1833) wraz z późniejszymi zmianami.
• DSB	-
• monitoring	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2005 nr.73 poz.645) wraz z późniejszymi zmianami
Środki ochrony:	
• dróg oddechowych	Jednorazowa półmaska przeciwpyłowa, lub maska z filtrem cząsteczkowym P2 (w przypadku pracy w atmosferze z zawartością pyłu)

• rąk	Rękawice ochronne tekstylne - przy przenoszeniu zapakowanego produktu, rękawice z gumy lub innego nieprzepuszczalnego materiału - podczas pracy z produktem po dodaniu wody
• oczu i twarzy	Okulary ochronne zamknięte (gogle)
• skóry	Ubranie i obuwie robocze

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Postać / kolor:	Szary proszek
Zapach:	brak
pH:	8-11* dla mieszaniny z wodą
Temperatura:	
• wrzenia / zakresu temp.	nie dotyczy
• topnienia / zakresu temp.	> 1000 °C
• zapłonu	nie dotyczy
• samozapłonu	nie dotyczy
Palność:	nie jest palny
Właściwości wybuchowe:	nie posiada
Właściwości utleniające:	nie posiada
Prężność par:	nie dotyczy
Gęstość względna/nasypowa:	ok. 1,4 – 1,7 g/cm ³
Rozpuszczalność:	
• w wodzie	nie rozpuszczalny
• w rozpuszczalnikach organicznych	nie rozpuszczalny
Współczynnik podziału n-oktanol / woda:	nie dotyczy
Inne:	* - gotowy do użycia preparat jest gęstą pastą dla której nie jest możliwe określenie dokładnej wartości pH

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki i materiały, których należy unikać	Unikać zawilgocenia – preparat ulega stwardnieniu.
Niebezpieczne produkty rozkładu	Przy składowaniu i posługiwaniu się zgodnie z przepisami żadne nie są znane.
Niebezpieczne reakcje	Przy składowaniu i posługiwaniu się zgodnie z przepisami żadne nie są znane.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Informacje ogólne:	Preparat zmieszany z wodą wykazuje odczyn alkaliczny.
Drogi narażenia:	
• drogi oddechowe	Pył może podrażniać gardło i układ oddechowy i powodować kaszel. Częste wdychanie pyłu przez dłuższy okres czasu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.
• droga pokarmowa	Może wystąpić podrażnienie ust, gardła i żołądka
• skóra	Pyły produktu oraz produkt zmieszany z wodą podrażnia skórę, może wywołać reakcję alergiczną
• oczy	Pyły preparatu oraz preparat zmieszany z wodą podrażniają oczy.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:	Efekty ekotoksyczne są możliwe tylko w przypadku rozsypania większych ilości produktu, w szczególności po kontakcie z wodą nastąpić może wzrost wartości pH.
Mobilność:	nie jest mobilny
• woda / gleba / atmosfera	–
• napięcie powierzchniowe	–
• adsorpcja / desorpcja	–
Trwałość rozkładu	Nie ulega biodegradacji, większość składników preparatu to związki mineralne pochodzenia naturalnego.
Zdolność do bioakumulacji:	Współczynnik bioakumulacji nie jest oznaczony.
Inne szkodliwe skutki:	–

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Bezpieczne obchodzenie się z odpadami:	Stałe odpady i stwardniały produkt można traktować jak gruz budowlany. Wywóz do miejsc składowania po uzgodnieniu z właściwym urzędem. Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2001 nr.62 poz.628) wraz z późniejszymi zmianami.
Obchodzenie się z odpadami opakowaniowymi:	Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.2001 nr.63 poz.638), wraz z późniejszymi zmianami.
Kod odpadu:	produkt: 10 13 80 opakowanie: 15 01 05

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Informacje ogólne:	Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U.2002 nr.199 poz.1671), wraz z późniejszymi zmianami.
Transport preparatu niebezpiecznego:	Produkt transportowany w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagrożenia podczas transportu. Nie wymaga szczególnego traktowania ani oznakowania w myśl obowiązujących przepisów transportowych.
• lądowy ADR/RID	–
• wodny IMDG/GGVSee	–
• lotniczy ICAO-IT/IATA-DGR	–

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Akty prawne:	
• dotyczące klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych	Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.2003 nr.171 poz.1666), wraz z późniejszymi zmianami Xi: R 41 Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu R 43 Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
• dotyczące oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych	Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu niebezpiecznego Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie oznakowania opakowań (Dz.U.2003 nr.173 poz.1679), wraz z późniejszymi zmianami Xi – preparat drażniący. Zawiera cement S 2 – Chronić przed dziećmi S 22 – Nie wdychać pyłu S 26 – Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza S 36/37/39 – Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy S 46 – W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę
• pozostałe obowiązujące akty prawne	- Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dn. 11 stycznia 2001 r. (Dz.U.2001 nr.11 poz.84) wraz z późniejszymi zmianami - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 13 lipca 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U.2007 nr.215 poz.1587 i poz. 1588) - Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.2005 nr.201 poz.1674), Załącznik (Dz.U.199 poz. 1679) i Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28.09.2005 (Dz. U. 201 poz. 1674) - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie

	<p>bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2004 nr.11 poz.86)</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U.2005 nr.259 poz.2173)</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 18 lutego 2003 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz.U.2003 nr.52 poz.467)</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.2004 nr.168 poz.1762) wraz z późniejszymi zmianami</p> <p>- Zrestrukturyzowana Umowa Europejska ADR dotycząca międzynarodowego przewozu materiałów niebezpiecznych (Dz.U.2002 nr.194 poz.1629) wraz z późniejszymi zmianami</p> <p>- Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U.2004 nr.96 poz.959)</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.1997 nr.129 poz.844) wraz z późniejszymi zmianami</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2001 nr.112 poz.1206)</p> <p>- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006</p>
--	--

16. INNE INFORMACJE

Wykaz zwrotów R:	<p>Xi – preparat drażniący</p> <ul style="list-style-type: none"> • R 37/38 – Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę • R 41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu • R 43 – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
Niezbędne szkolenia:	nie dotyczy
Ograniczenia w stosowaniu:	nie dotyczy
Inne:	Preparat zgłoszony do Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych.
Źródła danych, na podstawie których powstała niniejsza karta charakterystyki:	Informacje zawarte w niniejszej karcie są zgodne z obecnym stanem wiedzy i zostały zebrane pod kątem wymagań bezpieczeństwa, nie stanowiąc jednocześnie gwarancji własności produktu. Karta ta nie zwalnia użytkownika produktu z przestrzegania wszystkich norm prawnych, administracyjnych i przepisów odnośnie produktu, higieny i bezpieczeństwa pracy.
Zmiany dokonane w karcie w przypadku aktualizacji:	<p>Zmiany w karcie charakterystyki względem wcześniejszego wydania zaznaczono w tekście takim znakiem: </p>
Kartę charakterystyki opracowano w ATLAS Sp. z o.o.	Karta charakterystyki zatwierdzona przez Dyrektora ds. Badań ATLAS Sp. z o.o.